

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociației institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea : Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Dela „Solidaritatea” Comunicat. — Adunarea generală extraordinară a „Solidarității”. — Situația.

Dela „Solidaritatea”.

Comunicat.

Legea pentru modificarea legii asanării datoriilor agricole s'a publicat în Monitorul Oficial Nr. 251 din 26 crt. Instrucțiunile detaliate despre interpretarea și aplicarea acestei legi, — conform moțiunii votate de adunarea generală dela 26 crt., ținută la Cluj, — se vor publica în Revista Economică din 5 Noembrie a. c.

Consiliul de administrație.

Adunarea generală extraordinară a „Solidarității”.

Asociația noastră a ținut în Cluj la 26 Octombrie a. c., o nouă adunare generală extraordinară, în care s'a examinat atitudinea, ce urmează să o adopte băncile față de legea conversiunii.

La ședință au luat parte, pe lângă delegații veniți din toate colțurile Ardealului, dl Gheron Netfa, reprezentantul Asociației Băncilor Române, București, precum și dl Grigore Coandă, împreună cu o delegație de cinci persoane reprezentând Asociația Băncilor Unite.

Ședința a fost foarte însuflețită. Sala festivă a Camerei de comerț era arhiplină.

Discursul dlui Aurel Vlad ascultat de asistență cu o deosebită atenție a fost des întrerupt de aplauze interminabile.

Ședința e deschisă de dl Ionel Comșa, directorul general al Băncii Centrale pentru industrie și Comerț, Cluj.

Se intervertește ordinea de zi și se prezintă demisia dlui Petre Drăghiciu din postul de președinte, care se și primește, cu observarea să i se exprime mulțumiri la procesul verbal pentru activitatea rodnică, pe care a desfășurat-o tot timpul cât a stat în fruntea asociației.

Apoi se dă cuvântul dlui Dr. Ilie Beu, fost senator, președintele băncii „Albina”, Sibiu.

Di Dr. Ilie Beu, președintele „Albinei”, Sibiu: Necesitatea și importanța „Solidarității”, care în ani imediat de după război scăzuse, s'a dovedit pentru toată lumea în acest an în toată puterea ei.

Lupta, pe care o ducem pentru apărarea intereselor noastre, nu putem prevedea când se va termina și pentru ca această luptă să poată avea sorți de izbândă, trebuie ca în fruntea noastră să se găsească un om, care să ia cu tărie frânele, un om care s'a dovedit că este convins de dreptatea luptei ce se duce, un om care cunoaște nevoile băncilor noastre și — între împrejurările date — găsească, cea mai potrivită persoană, care să stea în fruntea „Solidarității”, — prin dragostea de care a dat dovadă, prin atitudinea bărbătească, și conștiință cari l au animat întotdeauna — nu poate fi alta, decât dl Dr. Aurel Vlad (urale entuziaste).

Eu vă fac propunerea ca să-l aclamăm de președinte al „Solidarității” și să-l rugăm să-și desfășoare întreaga energie — de care a dat suficientă dovadă și până acum — pentru a putea duce la izbândă cauza dreaptă, pe care această instituție o reprezintă. (Aplauze furtunoase).

Di Ionel Comșa: Aplauzele Dvs. unanime mă îndreptățesc să proclam de președinte al „Solidarității” pe dl Dr. Aurel Vlad. (Aplauze).

Activitatea dlui Dr. Aurel Vlad ca parlamentar majoritar este cea mai bună garanție, că interesele „Solidarității” vor fi duse la izbândă și — dacă va fi nevoie — susținute cu energie până în pânzele albe. (Aplauze).

DI Dr. Aurel Vlad: (Ocupă scaunul președințial în uralele întregii adunări). Vă mulțumesc pentru încrederea pe care a-ți arătat-o față de persoana mea, încredere pe care n'am solicitat-o niciodată. Am declarat Domnilor cari mi-au făcut oferta de a prelua conducerea „Solidarității”, că înțeleg să primesc prezidenția dar numai până atunci, până când problema arzătoare care ne preocupă va fi dusă la bun sfârșit. (Aplauze). Eu dela început încă de atunci de când proiectul era cunoscut doar ca principii fiind dat presei de către fostul subsecretar de stat Radian, am spus că această lege va distruge creditul și economia națională, periclitând existența noastră ca stat și națiune și mai ales în contactul nostru cu țările din apus. Dela început am arătat că această lege nu va putea fi amendată, ci abrogată, fiindcă principiile cari stau la baza ei distrug nu numai viața economică, ci și cea națională a statului nostru. Domnilor, când accept într'o situație grea, în care cauza pare a fi pierdută, conducerea „Solidarității”, sunt convins că prin ajutorul Dvs. și al țării luminate, izbânda o vom putea duce la bun sfârșit pentru binele țării și al neamului nostru. Domnilor, sunt majoritar, dar un majoritar de altă pănură, care a declarat și a dovedit în toate gesturile lui, că atunci când e în joc o chestiune vitală a neamului nostru, nu cunoaște directive de partid, ci ascultă de glasul conștiinței sale, chiar cu riscul de a veni în conflict cu obligațiile, ce le are față de partidul său. (Aplauze).

Dlor, situația mea în special față de partidul din care fac parte nu este a oricărui alt membru, pentru că eu nu am fost ales din partea partidului, în rolurile politice, pe cari le-am avut ei de multe ori eu am salvat partidul dela dezastru. În repetate rânduri am avut ocaziunea să declar conducerii de partid, că în chestiunea aceasta eu îmi rezerv toate drepturile de acțiune, pe cari le socot necesare atât în interesul țării, cât și al neamului. La ultima consfătuire a majorităților parlamentare am afirmat clar punctul meu de vedere. Tot cu acea ocaziune dl Vaida în discursul pe care l-a ținut, D-sa viza pe o categorie de membri ai partidului, cari nu se supun disciplinei de partid. Crezând că și eu sunt vizat, am voit să plec. Dl Vaida m'a oprit, spunându-mi că eu nu fac parte dintre aceștia.

Prin urmare, Dlor, mi s'a recunoscut dreptul, pe care dealfel îl are fiecare deputat, de a-și expune părerea și de a lupta pentru convingerile, pe cari le crede bune.

Rezultatele dezastruoase ale legii Argetoianu.

Când s'a prezentat înaintea parlamentului și a țării pentru prima dată proiectul de conversiune al dlui Argetoianu am fost convins de rezultatele dezastruoase, pe cari le va produce și pe cari azi avem trista satisfacție de a le putea identifica.

Acestea sunt: 1. distrugerea creditului, 2. distrugerea finanțelor țării, 3. provocarea unei crize, care este și poate să fie și mai fatală pentru stat.

Acei cari a-ți citit destăinuirile dlui Iorga din broșurile pe cari le-a publicat în cursul acestei veri, vă aduceți aminte că reproduce acolo un citat dintr'o conversație pe care fostul prim-ministru al Franței dl Tardieu a avut-o cu ministrul nostru la Paris. D-sa spunea: „România trebuie să-și refacă complect politica de aventură, la care a ajuns prin legile votate în ultimul timp”. Era vorba de legea conversiunii a dlui Argetoianu.

N'a fost luată în considerare pe acea vreme nici o obiecțiune, pe care eu o făceam împotriva acestei legi.

Partidele politice, conduse de interese electorale rău pricepute, și-au luat toate angajamente puțin serioase față de corpul electoral, cari le împiedecă azi să ofere o soluție clară în problema conversiunii. Chiar și partidul, care este azi la putere și pe care, în urma tradiției și în urma legăturilor unui trecut de luptă comună, a trebuit să-l susțin, nu se poate emancipa de sub promisiunile făcute în alegeri.

De aceea nici el n'a putut să-și recunoască greșala, ci a ținut seama, cu ocazia dezbaterii în Parlament a problemei conversiunii, de toate promisiunile pe cari le-a făcut în perioada electorală.

Modificarea legii Argetoianu.

S'a venit cu un proiect modificateor al legii Argetoianu, care nu ameliorează cu nimic asanarea finanțelor românești. Este drept că s'au modificat dispozițiunile legii Argetoianu, cari admiteau asanarea marilor proprietari.

Datele oficiale în această privință ne-au arătat că nu mai puțin de 16.000 mari proprietari s'au anunțat la conversiune cu peste Lei 14 miliarde. Erau aceștia oameni cari nu aveau nimic comun cu agricultura, proprietari poate a unei grădini cu pomi, sau a unei florării, cari au cerut asanarea pentru a-și asigura un moratoriu pe timp de câțiva ani, și astfel cu ajutorul justiției să poată beneficia de legea conversiunii.

A rămas intactă conversiunea de drept. Ținută în cadrele pe cari i le fixează legea Argetoianu, este periculoasă și împiedecă asanarea. Acei cari o susțin invoacă în sprijinul ei argumente de ordin social. Pentru a clarifica cât mai mult situația acestei legi să îmi dați voie să fac o mică digresiune și să vă arăt cum a luat naștere, cum a ajuns guvernul Iorga-Argetoianu ca să o lanseze în felul cum a lansat-o.

Conversiunea demagogie politică.

Din destăinuirile dlui Iorga rezultă clar, că atunci când guvernul Iorga-Argetoianu începea să se clatine dl Argetoianu pentru a-și crea partid și o popularitate, care să-i dea puțința de a se menține la putere, a lansat și a soluționat în modul cunoscut problema conversiunii.

Pentru ea să justifice și mai bine, că problema conversiunii nu a fost o chestiune de guvernământ a cabinetului Iorga-Argetoianu, sunt suficiente următoarele fapte, pe cari li-le precizez:

1. În timpul propagandei electorale a guvernului Iorga-Argetoianu conversiunea nu a fost adusă nici un moment în discuțiune.

2. Insuși M. S. Regele în fața unei delegațiuni de țărani din Bucovina a declarat la acea vreme „că nici vorbă nu poate fi de iertarea datorilor”.

3. Membrii Ligii contra cametei, cari făceau atunci propagandă pentru reducerea dobânzilor și pentru conversiune, au fost combătuți de guvernul Iorga și nici măcar nu au putut să ajungă în parlament.

Iată însă că abia la câteva luni după aceea guvernul și în special dl Argetoianu inițiază o largă campanie, care să pregătească terenul pentru legea conversiunii. Domnilor, istoria se repetă. Dl Argetoianu a jucat în politica noastră rolul lui Erostrat din Efes, care a aprins un templu din dorința de a deveni eunoseut și popular.

Dl Argetoianu din aceleași dorințe interesate și meschine a aprins o țară întreagă. Ulterior dl Argetoianu și-a scuzat această lege prin argumentarea, că ei a fost silit să o facă pentru a legifera o stare de fapt. Ori aceasta nu corespunde de loc adevărului, pentru că nu există o stare de fapt de asemenea natură și dacă aparențele ei au apărut mai târziu atunci e bine să se știe, că ea a fost pregătită de către dl Argetoianu. Și iată din seria acestor acte de pregătire este suficient să. Dă reamintim pe dl Iorga la Mangalia, când spunea țăranilor „nu plătiți pentru că și eu am polițe și nu e rușine să nu le plătești”, sau pe dl Valer Pop, care, fiind în anchetă în Ardeal, spunea deschis și clar și țăranilor, „să nu plătiți, că va veni o lege, care va ierta datorii”, sau pe dl Argetoianu în Cameră, spunând că situația financiară și economică este atât de grea încât nici cu mitraliera nu se mai pot încesa azi impozitele.

Iată în ce situație și ce rol a jucat atunci ministrul de interne, care a recunoscut în mod public că Statul nu mai are nici o autoritate și că se află în complect faliment.

Nevoia de autoritate în stat.

Ori esența unui stat este tocmai forța de a constrânge și de a impune voința sa, altfel un stat nu are dreptul de existență.

Au contribuit încă la crearea acestei stări de spirit propice pentru votarea legii conversiunii toate autoritățile de stat, notari, funcționari administrativi, și chiar preoții de pe amvon, deaceia nu se mai plătesc azi impozite.

Urmărilor le vedem. Țăranul cu mintea lui sănătoasă judecă logic atunci, când acceptând această situație o întinde și în ce privește obligațiunile lui de impozit față de stat. Dacă nu sunt dator să plătesc pe acela, care m'a ajutat ca să mi cumpăr pământ, sau să mi refac gospodăria, atunci eu ce drepturi poate cere statul ca

să-i plătesc lui, când el nu mi-a dat în schimb decât o administrație proastă și un jandarm care terorizează.

Iată, D-lor, anarhia și bolșevismul preparat de către cercurile conducătoare ale statului.

Atitudinea D-lui Argetoianu își găsește o perfectă analogie în istorie. El poate fi comparat cu Catilina, care în ambiția lui de a avea puterea și văzând că nu are o majoritate pentru a fi ales consul, s'a aliat cu toți datornicii cetății, cu patricieni decăzuți, cu plebei și sclavi eliberați și cu alți de felul acesta, pentru ca să ia puterea în Roma. Vă recomand să citiți al doilea discurs al lui Cicero împotriva lui Catilina și veți vedea acolo o icoană fidelă a situației, care este azi la noi. Căci dl Argetoianu, pentru a-și face partid și pentru a lua puterea, a recurs la aceleași mijloace ca și Catilina.

(O intrerupere): E prea lat în Argetoianu.

Iată ce spune Cicero despre Catilina: „Firește că promișând iertarea datorilor aduna în jurul lui un număr mare de oameni, atât dela țară, cât și dela oraș. N'a fost debitor, pe care să nu-l fi făcut partizan al acestei asociații criminale”.

D. Argetoianu a făcut în toate același lucru ca și Catilina.

Conversiunea din punct de vedere social.

Să vedem acum cum se prezintă această problemă din punct de vedere al intereselor sociale. Demagogii, spun că interesele țăranimei cer, ca conversiunea de drept să rămână așa cum e. Este și aceasta una dintre cele mai mari minciuni pentru că dintre gospodăriile țărești:

$\frac{1}{4}$ n'au datorii.

25% au datorii mici sub 1000 Lei la hectar.

20% au datorii dela 1—3000 Lei la hectar.

Toate aceste datorii sunt suportabile și debitorii țărani le-ar fi putut achita pe lângă o reducere a dobânzii, fără nici un cadou din partea Statului în sarcina tuturor cetățenilor.

A fost justificată legea conversiunii cu motive de ordin social, și în același timp, prin această lege Statul a fost adus în situațiunea de a nu-și putea plăti și satisface cele mai elementare obligațiuni, cum sunt plata pensiilor văduvelor de războiu, a invalizilor și a pensionarilor. Este o atât de mare nedreptate aceasta, încât nu se poate justifica prin nici un motiv de ordin social.

Un țăran cu 20 jugăre, cari pot să valoreze și până la Lei 70.000— având o datorie de Lei 10.000— i se iartă 5.000— Lei până când un deponent își vede periclitată întreaga lui economie și ajunge în situația de a cerși 100 sau 200 Lei din depunerile lui pentru ca să poată trăi.

Apoi o astfel de nedreptate care omoară pe unii și favorizează pe alții, fără a fi cerut-o, nu se mai poate justifica în nici un fel.

Urmărilor noiei legi a conversiunii.

Cari sunt consecințele acestei legi, chiar și în forma atenuată și votată în baza legii Maniu?

Statul pierde la an minimum 5 miliarde în urma acestei legi și anume:

1. Toate impozitele institutelor de credit și economie.

2. Toate impozitele mobiliare după depuneri, tantieme, acțiuni, etc.

3. Toate taxele de timbru și timbrele pe poliță.

Dacă Statul ar putea să-și recupereze aceste 5 miliarde Lei, pe cari le pierde în acest fel, s'ar putea constata că din deficitul de 12 miliarde Lei, pe care îl va avea Statul de pe urma acestei legi, s'ar reduce imediat partea cea mai grea de acoperit, dat fiind, că pentru rest s'ar putea face raționale și serioase reduceri bugetare.

Dl Mironescu făcuse calculul, că deficitul nostru lunar este de 550 milioane Lei. S'ar fi încassat dela bănci în fiecare lună 460 milioane, așa încât am fi rămas cu un deficit de 90 milioane, care s'ar fi putut evita foarte ușor prin reduceri bugetare.

În guvernul Maniu s'a redus numărul subsecretarilor de stat cu 3, dar în același timp s'a ridicat numărul miniștrilor tot cu 3.

Nici azi guvernul nu este hotărât ca să dea curs unor operații eroice de refacere, ci umbliă ca și în trecut cu leacuri băbești. Ca să arăt, că demagogii și așa numiții bărbați de stat nu au cunoscut, sau nu au vrut să cunoască realitățile, este suficient să constat azi, că în urma distrugerii creditului nu se mai poate face nici o întreprindere unde puterea de muncă a șomerilor, cari sunt avizați azi la ajutoare din partea statului și a societății, să poată găsi o întrebuintare.

Statistica debitorilor și creditorilor.

Dacă am face o statistică serioasă — nu oficială — asupra debitorilor și creditorilor din această țară, am avea situația imediat clarificată. La Ministerul de justiție, în urma reclamațiilor făcute de „Solidaritatea” ca să se câștige numărul celor înțrași în conversiunea de drept, s'au început lucrările de redactare a unei statistici, dar dacă aceasta mai continuă multă vreme este pericol serios, ca numărul debitorilor din România să întrecă considerabil cifra integrală a populației.

Cum se explică acest fapt? Un debitor este dator la mai mulți. În statistica dela Minister el figurează pentru fiecare creditor odată. Așa încât este foarte natural ca în acest fel numărul debitorilor să crească din zi în zi.

Tot din statistica aceasta s'a publicat în ziarul „Argus” o știre referitoare la Bucovina, care este provincia cea mai îndatorată. S'au constatat anume: 124.000 de debitori la 103.000 de creditori. Evident, că în cazul când se va face identificarea numărului creditorilor nu se va reduce ca acela al debitorilor. Dacă adăugăm la cei 103.000 de creditori numărul deponenților și al acționarilor, vom ajunge la o cifră uimitoare, care dovedește clar, că numărul celor lezați prin legea de conversiune este incomparabil mai mare decât numărul celor ajutați.

Mi s'au făcut în zilele trecute declarațiuni importante asupra situației debitorilor Băncii „Albina”, al căror număr nu este cu mult mai mare decât al deponenților și al acționarilor. Și

aici însă, dacă reducem numărul debitorilor negricoli, ei vor scădea sub numărul acționarilor și deponenților, așa încât și la Banca „Albina” numărul celor lezați este mai mare decât al celor ajutați.

Domnilor, dacă ideia conversiunii se va traduce în fapt după felul preconizat de legea actuală, atunci ne putem lua rămas bun dela viața burgheză și nu ne mai rămâne decât să trecem cu toții în raiul sovietic.

Respectarea obligațiilor.

Baza sistemului de stat capitalist este în primul rând respectarea obligațiilor luate. Ori un stat, care nu obligă la acest respect, care nu recunoaște aceste obligațiuni, trebuie să meargă — fatal — și mai departe, trebuie să tragă ultimele concluziuni și să confiște toate averile urbane și rurale.

Dl Argetoianu a spus (la Cameră când se discuta actualul proiect) că convingerea lui este, că azi nu se mai poate remedia cu nimic problema crizei, iar un ministru de finanțe... (l. Tolciu întrepru — Massaryk).

Dl Aurel Dlad: nu Massaryk, dar și el făcea o constatare admirabilă când spunea cum ajunge în țări inculte la conducere pleava democrației, procesul politic actual, pe care eu l-am definit: proștii votează, iar demagogii guvernează.

Dl Dirgil Madgearu, în ședința din 25 August a. e. a Senatului, a spus următoarele: „Asistăm la apusul lumii vechi și al unor idealuri perimate. În întreaga noastră luptă noi am încercat să rupem cu trecutul și să ne adaptăm acestui ideal”.

Acest „noi” nu însemnează și eu.

Tot acest ministru a exprimat păreri identice cu ale dlui Argetoianu într'o conferință, în care spunea că mergem spre economia dirijată, care nu s'a pus în aplicare până acum decât în Rusia bolșevică.

Noi vrem să știm dacă mai rămânem în contact cu Apusul, pentru că oricare alt stat ar fi în stare să facă tranziția la economia dirijată sovietică, numai noi nu. Dacă Anglia, America, cu industriile lor, cu milioanele de muncitori și cu un capital mai mare ca al nostru, ureau să apere sistemul actual, dacă ei cred că sistemul capitalist se mai poate încă menține, are drept țara Românească să facă această ruptură și să ne scoată din acest angrenaj de civilizație prin legiuiri economice ca aceia despre care vorbim azi?

Căci în acest caz consecința, pe care ar trage-o imediat apusul față de țara noastră ar fi că ar da voie statelor din jur, ca să ne calce și să ne administreze așa cum am mai fost administrați 1000 de ani în trecut.

Nu strămte interese bancare, m'au condus prin urmare când am dezvoltat această problemă în fața Dvs., ei interesul salvării țării și al neamului.

Ce se desprinde din declarația-program făcută în numele guvernului de către dl Iuliu Maniu? Guvernul caută aranjarea situației financiare la Geneva. Ori toți reprezentanții Genevei au spus

că legea Argetoianu trebuie pusă pe foc. Dacă guvernul vrea și speră, ca Geneva și occidentul să îndrepte situația financiară și să ne dea ajutor, trebuie să-și recunoască greșala și să facă mea-culpa: să rupă cu trecutul!

Decât să persiste în rău, mai bine să aibă curajul de a recunoaște că a greșit și să apuce altă cale. Să nu uite bărbații politici vorba cumințe din bătrâni, că „Errare humanum est, perseverare diabolicum“, mai bine să recunoască greșala decât să persevereze, ducând țara și națiunea la pieire. Băncile și instituțiile de credit au avut și au misiunea de a sta în primul loc în fruntea oricărei țări. Asanarea pe care o preconizează atât legea Argetoianu, cât și modificarea adusă de actualul parlament, duce nu la consolidarea creditului, ci la distrugerea lui, atât în interiorul țării, cât și în exterior — pentru neamul și țara noastră. Cauza pe care o reprezentăm noi și pe care o susțin eu, o vom duce cu siguranță la izbândă, pentru că așa o cer interesele țării și ale neamului. Este adevărat, că va trebui reglementat comerțul bancar, vor trebui luate măsuri ca responsabilitatea conducătorilor institutelor de credit în primul rând să nu fie fictivă, ci acei cari au să chivernisească avutul cetățenilor să aibă și răspunderea chiverniseli. Să răspundă de faptele și greșelile pe care le-a comis. Trebuie, domnilor, să admitem că dobânzile trebuiesc reglementate, pentru că uzura și libertinajul pe acest teren sunt nu numai o plagă națională, dar duc la distrugerea și a celor, cari formează păturile producătoare ale țării.

Dior, am ținut să Vă schițez, să Vă fac o declarație așa după cum înțeleg eu să reprezint interesele „Solidarității“ și mai declar, după cum am spus-o și a celor cari mi-au făcut cinstea de a-mi propune ca să pretiau președinția acestei instituții, că înțeleg să stau în fruntea ei până când izbânda va fi deplină. Vă cer deci d-lor să mă sprijiniți, pentru ca astfel acțiunea mea și a „Solidarității“ să fie cu adevărat ducătoare la izbândă și să salveze nu numai băncile noastre, ci însuși creditul țării, să salveze însuși neamul nostru, (Aplauze îndelung prelungite, strigăte de „Bravo“).

Luând cuvântul dl **Dr. Mihai Veliciu** spune:

Expozeul detaliat și documentat al dlui președinte Dr. Aurel Vlad îmi ușurează sarcina ce o am de a Vă expune latura juridică a acestei chestiuni, precum și ceea ce avem de făcut în urma noii legi de asanare a datoritiilor agricole. Mă voi mărgini în a confirma teza dlui Dr. Aurel Vlad și în a spune că problemele discutate și pentru cari luptăm nu sunt acelea a cămătăriei hrăpărețe — așa după cum i-a plăcut dlui Radian să ne numiască pe noi băncile în general, — ci sunt însăși problemele vitale ale statului nostru. Băncile noastre au fost acuzate, că ele sug sângele debitorilor și că nu fac altceva, decât își satisfac interesele lor. Nu se poate aduce această acuzare băncilor românești, mai puțin băncilor românești din Ardeal, cari în trecut și-au ținut timp de 60 de ani o sfântă datorie, ca să susțină interesele poporului român

depe aceste plaiuri. Vom vedea ceea ce au spus dușmanii noștri despre ele și din aceste declarații vom vedea că băncile românești din Ardeal sunt astăzi victime ale unei politici nefaste, deși în trecutul lor ele au dovedit că au și astăzi o mentire foarte frumoasă. Sunt bănci ca „Albina“, „Crișana“, „Ardeleana“ etc. cari și-au jertfit 30 la sută din veniturile lor pentru școli, învățători, biserici, și eu am făcut un calcul în care să vede în cei 60 de ani de existență băncile românești din Ardeal au jertfit 100 Milioane de Lei aur pentru scopuri naționale. Dușmanii noștri (am spus din colecția Revistei Economice polemicele avute de dl C. Popp), spuneau că este un pericol pentru maghiarimea din Ardeal lăsarea liberă a dezvoltării băncilor românești. Pentru că — spuneau ei — băncile românești din Ardeal ajută poporul român, împrietărindu-l și susținându-i toate acțiunile naționale și culturale. Cu alte cuvinte ceea ce ni se imputa atunci de către dușmanii noștri, ni se impută și astăzi, firește invers.

Oare această acțiune feroce pe care au dus-o băncile românești din Ardeal s'a terminat?

Aceste bănci conduse tot de acei oameni, sau de urmașii lor, fii sau nepoți de țărani, și-au uitat de țărâni și caută să o oprime? Oare câți fii de țărani din acest Ardeal nu se ridică și nu s'au ridicat cu bursele băncilor noastre?

Trecutul băncilor românești din Ardeal.

Dar să-mi dați voie să reproduc câteva fragmente din trecutul băncilor noastre — fragmente scrise chiar de oprimatorii noștri de ieri și dușmanii noștri de întotdeauna:

În anul 1912, la o adunare a comitetului Murăș-Turda, fostul premier maghiar, Conte Bethlen Istvan, în discursul pe care la roștit cu această ocazie a spus între altele, și următoarele:

„Ardealul este în primejdie!“

„Pericolul îl reprezintă Valahtii și politica lor de realități conștientă și sistematică, pe care o fac prin băncile lor. Ardealul este în primejdie de a ajunge cu totul în stăpânirea Valahtilor, dacă guvernul nu va lua de urgență măsuri și nu va afla alte căi pentru al mântui pe seama Maghiarilor: dacă nu va întări și nu va asigura prin o politică de realități naționale maghiare supremația maghiarității din Ardeal“.

Iar mai departe:

„Pe baza statisticei din ultimii 5 ani, Românii au cumpărat dela Maghiari, în 16 comitate unde maghiarii sunt amestecați cu Românii, 96.000 jugăre pământ arător și 70.000 jugăre păduri, în total deci 166.000 jugăre în valoare de circa 70.000.000 coroane aur“.

„Dacă această pustiire a moșilor maghiare — datorită băncilor românești — va continua și în viitor în aceeași măsură, în curs de 30 de ani, jumătate din moștile maghiare din Ardeal vor fi pierdute“.

În anul 1899 ziarul maghiar „Erdélyi Gazda“, în primul său număr, publică un articol de fond în care spune următoarele:

„In Ardeal băncile românești adună posesiunile maghiarilor, ca să le folosească pentru întărirea naționalității lor“.

„Foarte triste sunt stările din Ardeal. Aici curge o luptă fără sânge, dar cu atât mai turbată în contra elementului maghiar, o luptă nutrită de dincolo de munții Predealului — căci posesiunile ocupate de băncile românești sunt pierdute pe veci pentru națiunea maghiară“.

In anul 1900 ziarul „Magyar Gazda“ face următoarele afirmațiuni:

„Este incontestabil, că conducerea institutelor valahe constituie garantul înfloririi lor și noi regretăm foarte mult, că inteligența maghiară din Ardeal cu care în ce privește numărul și vaza, inteligența română ardeleană de abia se poate compara, nu poate ajunge acolo, unde a ajuns Dalahii desconsiderați“.

In anul 1903 „Erdélyi Gazda“ din Cluj serie:

„Unicul nostru tezaur este pământul. Singura noastră glorie este pământul. Fundamentul existenței noastre este pământul.“

Isvorul traiului nostru este pământul. Până avem pământ, avem patrie. Bucata de pământ, care e în mâinile maghiare, e o bucată a patriei maghiare. Dacă lunea o bucată de pământ de sub pictorul Maghiarimei, aceasia pierde terenul Patriei.

„Dacă nu suntem de tot orbi și observăm pericolul, să luăm aminte cum valahul își apropiază proprietățile de pământ ale maghiarilor, cari au dat faliment, cum copleșește proprietatea maghiară cu mușegatul stăruințelor lor, ca și buretele molima poama vătămată.“

„Stăruința lor e simplă și hotărâtă. Ei procedează cu plan. In munca lor sunt perseverenți. In executare sunt înțelepți. Conducătorii lor sunt isteți. Mijloacele lor prin instituțiile financiare proprii sunt puternice“.

In anul 1904 ziarul „Magyar szó“ din 8 Octombrie, consacră un prim articol lung de șapte coloane, care arată cât de periculoase sunt băncile noastre din punct de vedere al politicii de de stat, „fiind puterea vitală, ce rezidă în ele, cel mai puternic factor și promotor al manifestării și rezistenței politice a poporului român“.

In acelaș articol, numitul ziar, amintește că băncile noastre contribuie, an de an cu sume însemnate pentru scopuri culturale românești. Astfel în 1902 sumele acestea au dat în total coroane aur 78.39.22 (aproape Lei 2.600.000 în valuta de astăzi).

Iar cel mai mare pericol și cea mai grea piedecă în calea politicii de stat constituie — după „Magyar szó“ — faptul, că aproape toți protopopii și preoții, ba chiar și călugării români, de ambele confesiuni, sunt înrolați sub steagul băncilor române, ca directori, membrii în direcțiune, ori în comitetul de censored, ca agenți ori bărbați de încredere, cimentând în modul acesta legătura dintre bănci și poporul românesc.

Acelaș ziar în continuare:

„Guvernul ar trebui să facă tot posibilul pentru a slăbi puterea și influența băncilor românești, cari sunt tot atâtea cuiburi de agitațiune daco-română“.

Cât privește felul în care au lucrat băncile române din punct de vedere al profitului, Dr. Fenesi Soma, într'un studiu publicat în organul oficial „Országos magyar szövevény“, în comparație cu politica de câștig a băncilor maghiare, serie: (1905).

„Cu totul altcum lucrează băncile române, cari nu urmăresc scopuri de câștig, ei sunt sprijinitoare puternice, luptătoare însufleșite și desinteresate ale progresului economic și cultural al poporului lor propriu“.

In anul 1913 un alt autor maghiar, sub titlul: „A keleti határról“ (dela hotarul de răsărit) face următoarea caracterizare a băncii românești din Ardeal:

„Egy magyar gyűlölettől izzó kohó, amelyben a román irredenta mérgezett nyilai készülnek“ (un cuptor înfierbântat de ura în contra maghiarilor, în care se pregătesc săgețile otrăvite ale tredentei române).

Nenumărate sunt documentele, cari pot să producă dovada indiscutabilă pentru felul în care am știut să ne îndeplinim datoria în trecut.

Nu avem timpul astăzi să le amintim aci pe toate, dar le vom reproduce într'o broșură, pe care sperăm s'o putem scoate cât mai curând.

Ungurii și conversiunea.

Dar încă și astăzi se mai aud glasuri dela Budapesta, glasuri, cari — dată fiind situația creată prin nenorocita lege a conversiunii — răsună acum cu totul altfel.

Iată bunăoară contele Pallavicini, un magnat maghiar pune întrebarea, în plin parlament, dacă nu a sosit momentul să se profite de anarhia din Ardeal, cauzate de legea conversiunii agricole, pentru a se accelera și duce la izbândă aspirațiunile revizioniste ale ungarilor. România, a spus contele Pallavicini, e pe calea distrugerii și este o situație excepțional de ușoară astăzi, pentruca politica revizionistă maghiară să poată ajunge la o izbândă desăvârșită, cât mai degrabă.

Legea Argetoianu trebuie abrogată.

Și atunci când aceasta este situația întreb și eu dacă se poate ca conducătorii de azi, fii acestei provincii, cari au dat dovadă de înalt patriotism, să schimbe politica de până acum? Un Maniu, Vaida sau Goga, să admită aceste legi numai din interese electorale? Noi avem convingerea că acești fii ai Ardealului își vor da seama de greșală și se vor opune cât mai în grabă acestui curent demagogic. Durere noi azi trebuie să fim sceptici, pentrucă ce am așteptat nu a venit. A fost adusă o lege de modificare a conversiunii prin care se pune și mai mult bază haosului. Proiectul Maniu așa cum a fost el inițiat aducea o îmbunătățire, dar el a slăbit fiind boxat în comisiuni și subcomisiuni astfel că astăzi haosul e mai mare ca acela lăsat de legea Argetoianu. (Aplauze). Legea de modificare a conversiunii confirmă teza noastră. Dacă citim articolele scrise în această materie în toate revistele și ziarele din țară vedem că toți juriștii noștri eminenți găsesc că numai abrogarea legii Argetoianu poate salva creditul.

Dar mai adăugați la toate acestea și ceea ce spune străinătatea. Dl Tardieu și-a spus părerea, iar experții dela Geneva au pus o condiție sine-quanton pentru ajutorarea țării, abrogarea legii Argetoianu.

Legea de modificare votată de actualul Parlament este o încercare pe cale indirectă de a ademeni băncile și creditorii ca să accepte legea Argetoianu. Moratoriul de 18 luni este destinat să înlesnească tranșările benevole. Ori cum vă puteți închipui că noi vom putea face tranșări când debitorii noștri țăranii nu voiesc să stea de vorbă cu noi numai atunci dacă le iertăm 50 sau 40 la sută din capital, plus reducerea din dobânzi. Acesta e cazul la 99 la sută din debitorii noștri. În aceste condiții cum putem noi, care avem răspunderea pentru administrarea bunurilor străine și obligațiunea de a satisface cererile integrale ale deponenților noștri, să încheiem tranșări cu debitorii noștri? Cum putem noi cădea la învoială iertând debitorilor noștri 50 la sută și percepând 2 la sută dobândă când noi plătim Băncii Naționale întreg capitalul și 7 la sută dobândă. Unde este rațiunea de Stat? Consiliul de administrație al „Solidarității” discutând ieri și alaltăieri a căzut de acord, că nu este altă cale de urmat decât abrogarea legii Argetoianu. În ceea ce privește reglementarea raporturilor dintre debitori și creditori, conducerea „Solidarității” propune ca adunarea de azi să confirme și să ratifice întocmai hotărârile dela 7 Septembrie și totodată să susțină mai departe proiectul prezentat guvernului de către dnii Vlad, Bontescu și Borcia, proiect care a întrunit și aprobarea experților financiari ai Ligii Națiunilor. Acest proiect prevede înființarea unei bănci pentru conversiune și totodată indică și mijloacele prin cari s'ar putea rambursa capitalul și dobânzile aferente.

Deasemenea cerem selecționarea debitorilor pentru că nu este just ca unul care are o avere de 500.000 Lei și o datorie de 10.000 Lei să beneficieze de reducerea la jumătatea datoriei, iar un altul sărac care a depus o viață întreagă 30.000 Lei rupându-și dela gură, azi să primească 15.000 Lei, numai, sau chiar să piardă tot.

Consiliul de administrație Vă mai cere ca să insistați prin toate mijloacele de care dispuneți ca guvernul să abroge cât mai repede legea Argetoianu și să accepte proiectul prezentat de „Solidaritatea”. Deasemenea Vă mai cerem ca să stărușiți ca cererile de asanare să fie selecționate pentru că e interesul nostru ca să beneficieze de această lege cât mai puțini debitori și mai ales numai aceia cari intradevăr sunt debitori agricoli. Legea de modificare mai departe prevede preschimbarea cambiilor. Este o încercare timidă și nereușită, care încearcă să redea efectul poliței și a remobiliza creanțele imobilizate prin legea Argetoianu. Dar mai este și o cursă întinsă băncilor, căci ni se cere ca să primim polițe noi, dar firește cu suma redusă. Noi nu avem nici un interes ca să primim aceste polițe pe cari nu le putem sconta la alte bănci. Preschimbarea polițelor să se facă însă pentru capitalul întreg, pentru că eu mă îndoiesc că Banca Națională va primi polițele noi firește pentru capitalul redus. Legea mai prevede că dacă în 6 luni nu se vor

preschimba, atunci banca va aviza pe codebitori și giranți ca în alte 15 zile să preschimbe cambiile. Eu am calculat că banca „Albina” având 24.000 cereri pentru conversiuni îi trebuiește 1.200.000 Lei numai spese pentru porto postal. Dar și aceasta cale nu poate duce la nici un rezultat, deoarece debitorul poate să preschimbe în instanță polița. Unicul avantaj pe care îl dă legea ar fi sancțiunile, dar și acestea sunt ineficace. Noi cerem și Vă rugăm pe Dvs., ca să primiți polițe noi, dar numai pentru suma integrală și cu plata dobânzii dela scadența din titlu. Desigur că putem primi dela debitori și plăți în rate, dar toate acestea cu rezervă. „Solidaritatea” în baza moțiunii de astăzi va prelucra instrucțiunile detaliate cari vi se vor trimite fiecareia.

În ce privește acordul prevăzut în art. 5 și 6 el nu poate fi făcut pentru că putem avea surpriză. Deaceia „Solidaritatea” spune că în toate acordurile ce le veți face trebuie să țineți cont de interesele deponenților. Nu putem apoi să acceptăm dispoziția alineatului 5 din art. 6, putem însă primi ca acot asupra întregii creanțe conform conversiunii de drept comun. Dispoziția dela art. 9 care prevede un moratoriu de 18 luni ar fi bună dacă firește ea s'ar bucura de toată sollicitudinea din partea celor în drept. Noi sfătuim pe membrii „Solidarității” ca imediat după promulgarea legii să ceară Băncii Naționale ocrotirea conform art. 9.

După acestea d. Delicțiu dă citire următoarei moțiuni:

Adunarea generală extraordinară a „Solidarității” ținută în 26 Octombrie 1932 la Cluj, cercetând din nou situația creată băncilor românești din Ardeal prin Legea de modificare a Legii pentru asanarea datoriiilor agricole, constată:

Că nu există alt remediu pentru restabilirea creditului, decât abrogarea Legii pentru asanarea datoriiilor agricole, fiind neconstituțională.

Legea de modificare confirmă și mai mult, că nu există nici o posibilitate de a se executa legea de conversiune fără a distruge în mod iremediabil întreaga organizație economică-financiară actuală din țară, atrăgând cu sine prăbușirea tuturor institutelor de credit și chiar a monedei naționale.

În consecință, Adunarea generală extraordinară ia următoarele hotărâri:

1. Cere abrogarea, fără întârziere, a Legii pentru asanarea datoriiilor agricole și reglementarea raporturilor dintre debitori și creditori în conformitate cu principiile expuse prin proiectul elaborat de dnii Dr. Aurel Vlad, Dr. Victor Bontescu și Dr. Lucian Borcea, proiect însușit de Adunarea generală extraordinară a „Solidarității” ținută la 7 Septembrie a. e., în

București, și prezentată la timpul său forurilor competente.

II. Până la abrogarea Legii pentru asanarea datoriilor agricole respective reglementarea raporturilor dintre debitori și creditori în felul preconizat prin proiectul amintit al „Solidarității”, adunarea generală extraordinară dela 26 Octombrie a. c., examinând dispozițiile Legii de modificare, ținând seama de interesele băncilor, respective creditorilor, a căzut de acord să recomande băncilor-membre următoarea interpretare și aplicare a Legii modificatoare:

a) Preschimbarea polițelor.

Primirea polițelor pentru creanța redusă la jumătate, constituind o executare a Legii pentru asanarea datoriilor agricole, fără a se aranja situația polițelor reescontate la Banca Națională a României, nu va putea fi pusă în aplicare, fără a prejudicia interesele evidente ale creditorilor.

În consecință „Solidaritatea” cere cu insistență, ca statul să încheie cât mai urgent o convenție cu Banca Națională a României, pentru reglementarea situației polițelor de reescont și să ia măsuri pentru a da formă definitivă dispozițiilor din art. 55 al Legii pentru asanarea datoriilor agricole.

Până atunci recomandă băncilor să accepte cambii de preschimbare numai dacă li se oferă pentru întreg capitalul din titlu și se achită dobânzile aferente dela scadența acestui titlu.

În vederea prelungirii (preschimbării) cambiilor ce sunt în portofoliul Băncii Naționale a României și a altor bănci, cari au primit în reescont cambii, se va lua contact cu aceste bănci, în special cu Banca Națională a României, pentru a admite prelungirea acestor cambii în condițiile fixate mai sus.

b) Acordurile

reglementate în paragraful 5) par inoportune.

c) Înțelegeri prin bună învoială se vor putea încheia, ținând seamă de următoarele principii:

ocrotirea intereselor creditorilor proprii;

consolidarea creditului prin garanții reale și executorii:

existența acoperirii din fonduri proprii a pierderilor suferite;

renunțarea necondiționată a debitorilor la beneficiile Legii pentru asanarea datoriilor agricole, conform art. 56 alineat 3 și, ca urmare firească, revenirea la Dreptul comun.

d) Calcularea îndoită a plăților.

Dispoziția parag. 6 alineat 5 al Legii de modificare, care prevede că plățile făcute de către debitorii agricoli proprietari a mai puțin de 20 jug. vor fi socotite îndoite, este neconstituțională, și, deci, nu putem conșimți la acest fel de plată.

În consecință orice plată, care se va oferi, va fi primită cu titlu de acout asupra datoriei integrale, pe lângă rezerva tuturilor drepturilor asigurate prin Constituție și Dreptul comun.

e) Restituirea depunerilor.

Recomandăm băncilor membre să prezinte imediat după promulgarea Legii de modificare, a cereri pentru restituirea depunerilor după capacitatea de plată a fiecărui institut în conformitate cu parag. 9) al Legii. Despre cererea înaintată se vor lua certificate de primire.

Efectul suspensiv al restituirii depunerilor începe dela data înregistrării cererii adresată Băncii Naționale a României.

Biroul „Solidarității” va elabora în baza acestor principii instrucțiuni detașate, ce se vor publica în „Revista Economică”.

Mai vorbese dnii Dr. Moșoiu-Brașov și Dr. Petru Groza fost ministru. Dl Groza propune să se încheie ghizele tuturilor băncilor, dacă în decurs de 30 zile nu se vor lua măsuri de îndreptare a situației actuale. Adunarea respinge această propunere.

În continuare iau cuvântul dnii Dr. Aciu și Dr. Valentin Porușiu, senator, președintele Băncii Centrale Cluj.

Dl Dr. Valentin Porușiu spune: Legea Argetoianu a stabilit raportul de lungă durată în premuri anormale când nu se știa ce va fi mâine. Trebuiese conciliate toate conflictele, cari s'au născut în urma acestui fapt și ca o primă măsură guvernul s'a gândit la un moratoriu. Adversarii guvernului și al acestui proiect modificator au spus că legea este mai rea decât a dlui

Argetoianu, pentru că a făcut restricții pentru marii proprietari și pentru toți cei peste 10 ha. Ori de aici se vede clar că legea Argetoianu a favorizat pe marii proprietari. În împrejurările actuale este evident că până la noua dispozițiuni trebuie ca legiuitorul să se prepare pentru a ajuta și pe deponenți. Banca să restituie în măsura posibilităților, pentru că altfel se vor distruge nu numai băncile mici, dar vor suferi și instituțiile de credit mai mari. În concluziune cred că consiliul de administrație al „Solidarității” trebuie să adopte cu unanimitate punctul de vedere, că legea Argetoianu trebuie abrogată în întregime și că ulterior trebuie să cadă și dispozițiunile legii din moratoriu. Cum a doua lege de conversiune lasă numai posibilitatea stabilirii unui raport defavorabil între debitor și creditor, Consiliul de administrație trebuie să introducă anumite norme în moțiune și în această privință. Să se dea îndrumări asupra creditorilor, asupra capacității de plată a băncilor și atunci timpul de moratoriu se va scurge fără prea mari dificultăți.

Di Marcu directorul băncii „Goronul” din Aiud, spune următoarele: Eu sunt și azi pe aceeași linie de conduită ca și la început: salvarea intereselor băncilor membre ale „Solidarității”.

Dnii cari ne conduc, în special dl Dr. Aurel Vlad, și-au dat toate silințele ca planul economic al „Solidarității” să fie realizat. N'am reușit. Sunt de părere că trebuie să continuăm.

Di Aurel Vlad: Eu am arătat că dizolvând actualul Parlament și făcând alegeri cu programul desființării acestei legi și cu proiectul unei legi cuminți, se scot cel puțin 60 la sută a voturilor pe față.

Dacă va veni un nou guvern va trebui să impună mai ferm voința Statului, care va introduce ordinea și restabilirea respectului autorității de Stat. Altfel mergem spre anarhie și distrugerea Statului. Cred, că în ceasul al 12-lea măsurile acestea nu vor mai întârzia mult de a fi luate. În propaganda electorală am fost întrebat de alegători de ce eu și Bontescu am fost împotriva legii. Le-am explicat felul și modul cum trebuie făcută această lege și că ne trebuie o conversiune cumințe. În comunele în care am discutat contradictoriu partidul, care susținea conversiunea lorga-Argetoianu nu a luat nici un vot. Țăranii votează cu mine în județul Hunedoara, pentru că știu că promisiunile demagogice sunt nedrepte și nu se pot împlini. În subconștientul maselor trăiește cu puterea unui principiu de neînvins sentința, că cine a mâncat trebuie să plătească.

Evident în urma deprecierei monetare cu formula „rebus sic stantibus”, adică aplicând un principiu al impreviziunii, acei cari nu pot plăti, trebuiesc ajutați în oarecare măsură, dar bineînțeles fără a expune bugetul statului la un dezastru.

În alegerile parțiale care le-am avut la Hunedoara ca număr este adevărat, că au votat mai puțin alegători decât în alegerile generale cu partidul național-fărănesc dar, ca procent au votat mai mulți. Sunt împotriva conversiunii toate orașele și toți intelectualii, cari sufăr de pe urma acestei legi. Nu trebuie să fii profet și statistician ca să-ți dai seama, că imensa majoritate a po-

pulației este profund lezată prin această lege. O spun aceasta eu, care știu să apreciez pulsul maselor.

Di Peneș: își exprimă satisfacția că vede pe dl Vlad în fruntea „Solidarității” și este de părere că din impasul de azi nu se poate ieși decât prin jertfe. Cere o confiscare de 50 la sută a capitalului mobilier.

Di Aurel Vlad protestează împotriva ideilor dlui Peneș și adaugă:

Mă folosese de acest prilej ca să răspund dlui Groza, că închiderea obloanelor băncilor nu impresionează pe nimeni. Noi trebuie să apelăm la masse și la toți oamenii de bine. Să dovedim că massele sunt mai cuminți decât demagogii cari au legiferat. Cu aceasta închid discuția și pun moțiunea la vot.

Moțiunea este votată cu unanimitate.

Salutul reprezentanților băncilor din Vechiul Regat.

Di Coanda președintele Asociației Băncilor mici și mijlocii din Vechiul Regat își exprimă satisfacția pentru acțiunea „Solidarității” împotriva legilor demagogice cari sdruncină viața noastră economică.

Băncile reprezentate de mine spune D-sa au avut o atenție permanentă asupra activității surorilor lor din Ardeal știind că metoda și perseverența cu care lucrează acestea este mai bună pentru aducerea rezultatului dorit. În adunarea noastră de acum câteva zile ne-au delegat asistenți la această adunare pentru ca să ne însușim spiritul practic în care înțelegeți Dvs. să rezolvați problema creditului.

Aderăm cu deplină convingere la abrogarea legii conversiunii, precum și la abrogarea legilor cari au oprit dreptul de executare al obligațiilor în ființă.

Trebuie să revenim la sistemul legilor cari guvernează occidentul economic.

Pentru aceasta în numele băncilor, cari m'au trimis aici propun ca cu hotărâre fermă și în unire băncile să ducă împreună și din toate puterile lupta „Solidarității”.

Di Neguțiu reprezentantul băncilor din județul Putna salută și D-sa adunarea „Solidarității” și relevă faptul important că în ultimul timp curentul împotriva băncilor cari cereau abrogarea conversiunii a slăbit opinia publică convingându-se de necesitatea unei alte legi.

Di Dr. Aurel Vlad: Ordinea de zi fiind terminată, țin să salut în numele adunării pe dl Gheron Netta, reprezentantul Asociației Băncilor Române din Vechiul Regat, cari văd și ele primejdia ce le amenință și noi credem că nu va rămânea neatinsă nici Banca Națională, dacă nu se vor lua urgente măsuri.

Mulțumim domnilor reprezentanți ai băncilor mici și mijlocii pentru solidarizarea pe care o fac cu noi. Convingerea mea este, că dacă vom apela la opinia publică cinstită și îi vom aduce la cunoștință toate defectele acestei legi precum și acțiunile interesate ale inflaționiștilor dintre

cari cei mai principali sunt angajați cu datorii dela 14—20 milioane, luptă noastră va întâlni deplina înțelegere în cercurile largi ale societății românești.

Trebuie să constat cu regret că parlamentarii noștri, cari au încasat mii de Lei ca dividende și tantieme, acum când băncile au ajuns în necaz nu numai că nu le vin în ajutor, dar se grăbesc să le înfigă pumnalul pe la spate.

Trebuie curățită opinia publică de toți profitorii aceia, cari abuzând de situațiile lor politice încasează beneficii mari nemeritate. Trebuie să desvelim pe toți acei, cari figurează în listele băncilor ca debitori, iar în realitate formează așanumitele portofolii putrede. Până când nu vom sili pe guvernanți să legifereze o lege împotriva traficului de influență, înzadar așteptăm îndreptarea situației în această țară. Apelez la Dv. la solidaritatea Dv., ca de acum înainte, noi și toți factorii producători ai vieții noastre economice, să luminăm masele, să convingem lumea, că trebuie introdusă ordine în viața de stat și în afaceri publice.

Am convingerea neclintită, că Dv. credeți în izbânda acțiunii noastre.

Aceste spuse, Vă mulțumesc pentru felul, în care ați știut să răspundeți apelul „Solidarității” și declar închisă ședința adunării generale extraordinare. (Aplauze frenetice).

I. OLEFRANU

Secretarul „Solidarității”.

Situația.

Ultima săptămână a fost complet lipsită de evenimente.

Noul guvern încă nu a putut face dovada, că a pornit-o pe calea, care va duce la rezultate bune. Nu se întrevăd de loc perspective de îmbunătățire a situației.

Cum însă nici opoziția nu-i mai fericită în inițiative, lucrurile stau liniștite pe loc.

Va fi foarte greu de eșit din încercătură.

Nu însă din cauza situației grele a economiei private. Sufere și aceasta din cauza găurilor ce le are din activitatea nesocotită din anii trecuți, dar actualmente cele mai multe ramuri de producție își găsesc calculul de rentabilitate.

Ingrijorarea în ziua de mâine o provoacă situația grea a gospodăriei statului. Se recunoaște chiar de miniștrii, că pretutindeni în gospodăria statului domnește disordinea. Și ce-i mai trist nimeni nu este în stare ca să îndrepte aceste anomalii.

La conducere câte capete atâtea păreri și conducători parcă anume sunt aleși ca să se lucreze unii pe alții.

Are în sine ceva nesănătos și nefiresc democrații dela baza Partidului Național Țărănesc. Este o democrație de pae, fără suflet și fără vlagă.

Cine mai poate suporta enormele cheltuieli reclamate de instituțiile superficiale și fără folos pentru viața practică, create în numele acestei

democrații. Această democrație este cauza desechilibrului bugetar, care apasă greu organizația financiară și economică a țării.

Dar în afară de greutățile cauzate de desechilibrul bugetar, există încă o pacoste, și mai mare: desechilibrul balanței plăților externe. Acest desechilibru turbură foarte mult liniștea comerțului și industriei și în ultimul timp, a provocat speculațiuni nepermise. Și aici statul își are partea sa de vină. S'au contractat enorme împrumuturi în valută, neprevăzându-se dezastrul de azi. Acum Banca Națională luptă din greu, trebuie să refuze cererile de devize necesare comerțului și industriei, ca să asigure plata cupoanelor și amortismentelor la datorii statului.

Restrângerea acordării de devize va restrânge activitatea economică. Venitele statului vor scădea, iar specula va căuta să scumpească viața.

În aceste vremuri grele Banca Națională își îndeplinește onorabil misiunea. Nu se poate spune același lucru de conducătorii politicii responsabili, cari pe tema politicii externe în vremurile critice de azi, s'au dovedit în complet desacord.

*

Bursa este staționară atât la acțiuni efecte, cât și la valute.

Bursa neagră taxează napoleonul aur la 7.40, iar francul francez efectiv 7.45.

Tendința nestigură.

Spiritele mult calmate.

București.

REMIZIER.

In depozit:

Plombagină „Pelican” Nr. 1010,	
100 file	Lei 120.—
Plombagină „Pelican” Nr. 1015,	
100 file	” 180.—
Hârtie pentru mașină subțire,	
1000 coale	” 310.—
Hârtie pentru mașină mată,	
100 coale	” 350.—
Hârtie pentru copii (Durchschlag) 1000 file	” 180.—
Pantliei pt. mașină, „Pelican”	
toate mărimile, bucata	” 75.—
Cerneală „Pelican” Nr. 4001,	
1 kgr.	” 90.—
Tuș pt. tușier „Pelican” Nr. 5	
G., 1 sticlă	” 14.—
„Pelicanol” în sticlă, 1 sticlă	” 50.—
Ceară roșie „Pelican” Nr. 13/8,	
1 buc.	” 14.—

Tipografia—Compactoria—Librăria

DACIA TRAIANĂ

Telef. inter. 168.

SIBIU, Piața Unirii 7.

Telef. inter. 198